

---

ОКСАНА  
РУБАНЯК

100  
ПОЕЗІЙ



---

НАРОДЖЕНІ  
У ВОЛІ  
НЕ БОЯТЬСЯ  
СМЕРТІ

---

Харків  
«ФОЛІО»  
2025

**ІЗ НОВОГО  
(2025)**

## Я тут

Не називай мене мертвою,  
Не називай мене смертною.  
Я жива.  
Я тут.

Хай думки мої втрачені,  
Хай слова мої завчені,  
Хай я заново вчусь,  
Проте я тут.

Я ширяю просторами,  
Я бігаю горами,  
Перепливаю Прут.  
Я тут.

Хай без тіла й матерії,  
Одним духом існую я.  
Вони кажуть — труп.  
Я тут.

*Народжені у волі не бояться смерті*

---

Вбита в листопаді,  
При щільних опадах,  
Над горизонтом мій суд.  
Я тут.

## Напруга

Перетнута межа, а за нею — туман.  
Тихим стукотом лине перетин часу.  
Одинокий козак у степу заблукав,  
Став противником одинокому вовку.

Хто сильніший? Хто вправніший? Хто?  
Хто сьогодні зустріне світанок?  
Кому випаде щастя переплисти ріку,  
Щоб змити противника кров на рані?

Хто крайній нанесе переможний удар?  
Кому випаде честь закінчить поєдинок?  
Над ким вітер огорне білосніжну вуаль  
Із багряним вкрапленням диму?

З цього бою вийде тільки один.  
Тільки одне серце битиметься зранку.  
Хай розсудить міць, сила і мудрості перетин,  
Бо в боротьбі вигравали хитрстю часом.

## **Бийся**

Бийся, коли боїшся.

Бийся, якщо впадеш.

Тобі варто вдарити сильніше

Тих, хто кривдить твою маніж.

Тобі варто набратися сили,

Стиснути зуби і бити в лице.

Хай ті, що хотіли твоєї згуби,

Впадуть від твого удару ножем.

Хай подохне кожен, хто гострив лезо

І вичікував слушної миті для зради.

Їхне життя не варте і песа,

Гірше ворога — «дружне» плече «брата».

Тож не бійся осуду чи покладання гріха.

У мить знищення біблія згорне сторінки,

Щоб надати тобі однозначне світло добра,

Поки ти наводитимеш справедливість.

\* \* \*

У бій вирушають із честю і гідністю,  
Відкинувши страх і бажання слави.  
Воїни смерті ворожої підлості  
Знищують виродків, стираючи їхньої брехні  
цілі глави.

Знищують їх коріння та подібних собі  
нащадків  
Варварів, гвалтівників, одвічних злочинців.  
Нам судилось доносити до відречених правду,  
Щоб назавжди із загарбленням покінчити.

За нами стіна неповоротності ходу історії,  
Неможливості зречення від істинного шляху.  
Пліч-о-пліч солдати, насичені народною  
кров'ю  
Власної нації, яку стирали століттями вороги.

*Народжені у волі не бояться смерті*

---

Можна убити людину, та ніколи її честь  
і гідність.

Можна взяти в полон, та не полонити  
свідомість.

Ми воюємо, будучи вірними своїй країні  
І їй присвячуємо бої, битви та останній подих.

## Неіснуючий велетень

То грім, то гроза. То посуха.  
Вийде сонце за хмари — й дощить.  
Часом важко буває і по духу,  
Пробігає отара збіднілих овець.

А за ним навздогін пастуха помічник  
Намагається втримати стадо,  
Та контроль не вдається йому ні на мить,  
І всі вівці у ліс повтікали.

У лісі — мара, туманом покрита,  
У лісі царює нестримний звір.  
Проковтне без затримки, як ступиш  
За дозволені межі, окреслені ним.

Той стоїть і боїться небачене лихо,  
Що існує в баладах і людських переказах.  
Часом нам не вистачає сміливості духу,  
Щоби здолати неіснуючого велетня.

## **Без шансу**

Я залишуся у твоїх спогадах згадкою,  
Неназваною, без дати у телефоні нотаткою,  
Тою, котра не прощає, ідучи назавжди.  
Я пішла без вагань, то чому вагаєшся ти?

Досі віриш, що вдасться змінити минуле,  
Що підвладною до тебе доля буде.  
Та надія — не час, а ти — не господь.  
Залиш ці думки, прощайся. Виходь.

І йди в невідомому напрямку, без мети,  
Хай зустрінуть тебе невідомі досі світи.  
Хай долинуть до вух твоїх чужі пісні.  
Ти благаєш прощення — і чуєш у відповідь: ні.

Ти достатньо згрішив, не покаявши душу,  
Обманюючи інших, свій спокій не зрушив.  
Тож вчися жити тепер із гріхом:  
Ніхто не святий — ні ти, ні Бог.

---

## Зміст

### Нові, неопубліковані

Я тут . . . . .	4
Напруга . . . . .	6
Бийся . . . . .	7
«У бій вирушають із честю і гідністю...» . . . . .	8
Неіснуючий велетень . . . . .	10
Без шансу . . . . .	11
Зрадники . . . . .	12
Утрачено . . . . .	13
Ми ніщо . . . . .	14
«Так, наче у мові закінчились звуки...» . . . . .	15
Вони квітли . . . . .	16
Безнадія . . . . .	18
«Ти можеш вийти. Ти можеш йти...» . . . . .	19
«Навколо шум, панує злісний хаос...» . . . . .	20
«Преподобні нарциси уп'ялися лезом...» . . . . .	22

Фенікс . . . . .	24
Моральні принципи . . . . .	26
Навічно разом . . . . .	28
Бути собою . . . . .	30
Самота . . . . .	32
Зміна пріоритетів . . . . .	34
Очевидна правда, замаскована дружба . . . . .	36
Внутрішній стан . . . . .	38
Сонце в окопі . . . . .	40

### Дорога життя

«Зима. Автомат. І окопи...» . . . . .	44
«І коли здаватиметься, що все летить шкереберть...» . . . . .	45
«Без зайвих думок...» . . . . .	46
«Коли інші чекають твого падіння...» . . . . .	47
«Приміряй на себе спокій...» . . . . .	48
«Він повернувся з війни чужим...» . . . . .	49
«Мою печаль не звідати нікому...» . . . . .	50

*Народжені у волі не бояться смерті*

---

«Експертам» . . . . .	52
«Ти не там і не тут. Ти — ніде...» . . . . .	53
Тіло . . . . .	54
«По крихті втрачаю себе...». . . . .	56
«Останньої ночі він дико тремтів...» . . . . .	58
«Наймасованіша повітряна атака по містах України...». . . . .	60
«Якби ви знали, як мені болить,...». . . . .	62
«Терикони, шахти, безкраї поля...» . . . . .	63
«У бляшанці з-під консерви закипає вода...» . . .	64
«Встати з колін, розправити плечі...». . . . .	65
«Кожен вибух нагадує про тих, хто відлетів у небеса . . . . .	66
«Пустіше, ніж у пустелі Сахара...». . . . .	68
«Найсвятіший день серед днів...» . . . . .	69
«То буревієм, то лавиною зносила все на своєму шляху...». . . . .	70
«Сонце, я бігтиму тобі назустріч...» . . . . .	72
«Не читай потайки моїх віршів...» . . . . .	73

«І той, хто говорить, найменше бачив...» . . . . .	74
Є люди... . . . . .	75
«Малого Олексу розбудило гудіння...» . . . . .	76

### Назустріч смерті

«Чорне — не біле, а біле — не чорне...» . . . . .	78
«Страх смерті страшніше самої смерті...» . . . . .	80
«Доки тобі не страшно — іди у бій...» . . . . .	81
«Вистріл, вистріл, вибух...» . . . . .	82
«Порідшали щирі усмішки, не чути щасливого голосного сміху...» . . . . .	84
«Вона сміялася голосніше за всіх, заповнюючи тишу реготом...» . . . . .	86
«Народе мій, мій брате, моя доле...» . . . . .	88
«Сонце перемоги, зійди над землею...» . . . . .	90
«Навколо тьма, не видно ні крихти світу...» . . . . .	92
«Я стала безмежно вільною...» . . . . .	94
«Сплю взутою, у бронезилеті й касці...» . . . . .	96
«Не зламати духу українського...» . . . . .	98

Могили. ....	99
«Назбирай мені кульбаб, вільних, незалежних...» .....	100
«Люби дистанційно, люби...» .....	101
«Коли смерть гуляє біля тебе, шепоче тихенько на вухо: “Стій”...» .....	102
«Заходь на чай і на обійми...» .....	104
«Постійно задаюся питанням: “Навіщо людині страх?”...» .....	105
«Ми — українці, вільна нація нескорених, поневолені власними страхами...» .....	106
«Маленьке українське затишне село...» .....	108
«Знаєте, що спільного у нас із воронами...» ...	110
«Любити, жити, усміхатись...» .....	111
«Пам’ятаєш, сину, як тебе ростила...» .....	112
«Війна — не мистецтво, не сучасний арт...» ...	114
«Не задобрити пам’ять втрат людських...» ....	115
«Шепочу Богу: “Дякую за день”...». ....	116
«Ненавиджу. Всім тілом, розумом, кожною клітиною тіла...» .....	118

«Дивлюся на реальність крізь призму обстрілів...» .....	120
«На всі: “Як ти?” — пишу: “Тримаюсь”».....	122
«Писатиму при окопній свічці...» .....	123
«Війна не обирає погоду...» .....	124
«Мої вірші не співатимуть у піснях...».....	126
«Військова поезія не гріє душу...» .....	127
Осиротілі матері .....	128
«Крик душі не заглушить жодна гармата...»... .	130
«Мені ненависть зціплює зуби...» .....	132
«Посивіли скроні у моєї мами...».....	133
«Війна розставила все по місцях...» .....	134
«Гармати ревуть, стогне країна...» .....	136

### Орнаменти долі

Забути.....	138
Ми всі герої власного роману .....	140
Слово .....	141
Галерея .....	142

*Народжені у волі не бояться смерті*

---

В її.....	143
Кров'ю облита земля не поляже .....	144
Ти — мої недоліки, я — твої помилки .....	146
Гра місяця .....	147
Я виплекана свіжими ланами .....	148
Тобі майбутньому .....	149
Торкались ми губами до лиця .....	150